

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN BERGEIJK

Burgemeester en wethouders van Bergeijk
t.a.v. de ambtelijk secretaris

Datum: Maart 2024
Onderwerp: Advies over Hulp bij het Huishouden

Geacht college,

U heeft de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) advies gevraagd over de maatregelen reductie wachtlijst Hulp bij het huishouden. (Hbh)

Inleiding

Informatie uit memo van werkgroep Hbh van de gemeenten Best, Oirschot, Veldhoven, Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel- de Mierden d.d.13-12-23:

In het eerste kwartaal van 2023 heeft er een gesprek plaatsgevonden met aanbieders Hbh en gemeenten over de wachtlijsten. Het doel wat men wil bereiken is het reduceren van wachtlijsten bij aanbieders die voor Hbh 1 gecontracteerd zijn om daarmee aan meer inwoners met een Hbh-indicatie, ondersteuning te kunnen leveren.

Uitgangspunten

1. Vasthouden aan uitgangspunt om zelfredzaamheid en beroep op sociaal netwerk te stimuleren voor een schoon en leefbaar huis;
2. Borgen zorgcontinuïteit bij cliënten die niet zonder Hbh kunnen;
3. Daar waar maatregelen niet verantwoord zijn voor de individuele cliëntsituatie, worden desbetreffende nadelige maatregelen niet doorgevoerd voor deze cliënten. Er is altijd professionele ruimte voor consultants om cliënten van bepaalde maatregelen uit te zonderen (maatwerk);
4. Gemeenten (Best, Veldhoven en de (5) Kempengemeenten) houden samen de regie over Hbh en werken samen met zorgaanbieders die hiervoor gecontracteerd zijn (afstemming vooraf, monitoring effecten);
5. Gemeenten houden door tussentijdse evaluaties zicht op het effect van de maatregelen. Hierbij worden betrokken: consultants/klantmanagers Wmo, cliënten en zorgaanbieders.

Na de zomer zijn de geformuleerde maatregelen (waar ook door adviesraden sociaal domein naar gekeken is en van een reactie voorzien) opnieuw tegen het licht gehouden en is daarbij gekeken naar welke impact er wordt verwacht op het reduceren van de wachtlijst. De maatregelen waarbij naar verwachting de impact op de wachtlijsten het grootst zal zijn, zijn nader uitgewerkt. Maatregelen met weinig/geen impact op de wachtlijsten, worden kort benoemd.

Door de werkgroep werd geconstateerd dat het verstandig is de maatregelen (opnieuw) te toetsen op uitvoerbaarheid bij zowel de aanbieders als juridisch- technisch (contractueel). Op 28 november 2023 heeft een vruchtbaar en constructief overleg plaatsgevonden met verschillende aanbieders van Hbh. Bijzonder is dat in dit overleg naar voren komt dat aanbieders zelf al het nodige doen om de wachttijd te verminderen en dat dit ook mag worden gewaardeerd. Ook kwam naar voren dat de samenwerking met en tussen aanbieders door de gemeente en inkooporganisatie Bizob kan worden gestimuleerd wat ook een positief effect gaat hebben op de wachtlijst. De krapte op de arbeidsmarkt en de toename in aanvragen Hbh blijven echter de belangrijkste oorzaken van de wachttijden.

Einde citaat.

20-06-23 zijn o.a. de ASD's bijgepraat over de stand van zaken en de maatregelen die de werkgroep heeft geformuleerd. Daar is een verslag van gemaakt en daarin zijn, alle vragen die toen gesteld zijn en alle ideeën die er opkwamen, gedeeld.

Naar aanleiding daarvan en lopende het traject zijn maatregelen beschreven die effect moeten hebben op de wachtlijsten.

Hieronder volgen kort de maatregelen en het advies daarop vanuit de ASD.

Advies

- Omdat het hier niet gaat om bezuinigingen, maar om het reduceren van wachtlijsten, is het belangrijk dit ook zo te hanteren en te communiceren met de cliënten. Dat wil zeggen dat wanneer wachtlijsten het weer toelaten men het “recht” op de werkelijke uren weer moet ontvangen. Dat zou meegenomen moeten worden bij de indicatiestelling. Wellicht kan men uren sparen om later in te zetten.
Ga niet tornen aan de omvang van huidige indicaties die op basis van bestaand beleid zijn gesteld. Dat is niet rechtvaardig voor bestaande cliënten en dat zou kunnen overkomen alsof de gemeente over haar eerdere besluiten twijfel heeft.
- Maatregel: Mogelijkheid voor aanbieders om de frequentie van de inzet van 1 keer per week naar 1 keer per 2 weken te zetten. De ASD pleit ervoor zorgvuldig om te gaan met kwetsbare ouderen, met name degene die minder goed de regie kunnen voeren, bijvoorbeeld door dementie. Maar ook met kwetsbare gezinnen. Zorg voor maatwerk.
- Maatregel: Meer flexibiliteit in beschikbaarheid en verwachtingsmanagement richting cliënten. Men beschrijft: werken met verruimde werktijden. De ASD staat hierachter, echter met in acht neming van wat voor een client haalbaar is gezien zijn/haar eigen, medische, sociale activiteiten. Dit vergt een goede communicatie tussen zorgaanbieder en client.
- Maatregel: Uitbreiden arbeidspotentieel: men spreekt hier over inzet van studenten en werknemers die de Nederlandse taal (nog) niet machtig zijn. En eventueel mensen inzetten met een afstand tot de arbeidsmarkt. De ASD kan zich hierin vinden, maar ook hier is het belangrijk te denken aan de kwetsbare gezinnen en ouderen. Kijk naar maatwerk. Een ruimer dagvenster zou kunnen leiden naar meer medewerkers, studenten. Communicatie, begeleiding en evaluatie hierin is belangrijk. Ook is evaluatie door de gemeente bij cliënten en zorgaanbieders hierin noodzakelijk.
- Maatregel: centrale wachtlijst. Momenteel wordt gewerkt met wachtlijsten per aanbieder. Men wil toe naar een wachtlijst per gemeente. Dit creëert meer mogelijkheden voor aanbieders om cliënten aan te nemen. De ASD begrijpt dit, maar wil de nadruk leggen op de eigen keuze van de cliënten. Maar hierbij wordt aangetekend dat een juiste uitleg hiervan belangrijk is. Zodat de cliënten weten op welke wachtlijst zij staan.
- De gemeente zou de maatregelen als tijdelijk of als pilot naar buiten moeten brengen in combinatie met tussentijdse evaluaties of het juiste effect wordt gesorteerd.
- De ASD's zijn in juni 2023 op de hoogte gebracht van de maatregelen die een werkgroep bestaande uit aanbieders Hbh en beleidsmedewerkers hebben uitgewerkt. De ASD stelt het op prijs om al in de fase wanneer men start met zo'n werkgroep meegenomen te worden. We willen aan de voorkant meedenken. Dat is effectiever en doet recht aan het advieswerk.
- Inzet van particuliere schoonmaakbedrijven kunnen een aanvulling zijn op het aanbod.
- Idee is om ZIN (Zorg in Natura) te combineren met PGB. Een client kan een deel van de werkzaamheden door een vrijwilliger, burens, kleinkind laten doen. Dit zou met een vrijwilligersvergoeding uit het PGB betaald kunnen worden. Of men kan betalen met een Bergeijkse cadeaubon. Een cadeaubon is wellicht een suggestie om buiten de geëigende paden extra arbeidspotentieel te kunnen vinden.
Een ander idee zou kunnen zijn om te onderzoeken of het werken als Hulp bij huishouden als aanvulling op het ontvangen van een uitkering mogelijk zou kunnen zijn (aantrekken van nieuw arbeidspotentieel).
Inzet van Hbh in de weekends (zaterdag en zondag) zou ook arbeidspotentieel van studenten aan kunnen trekken, zeker als er sprake is van extra ORT-vergoeding vanuit de CAO.
Vernieuwende inzichten dienen nader verkend te worden op haalbaarheid, zeker naar de toekomst toe waarbij de verwachting is dat de arbeidsmarktproblematiek nog verder toe zal gaan nemen.
Als we blijven doen wat we altijd deden, komt er geen verbetering.

Wij zijn graag bereid om dit advies nader toe te lichten.

En graag wil de ASD op de hoogte worden gehouden van de resultaten en evaluaties van de genomen maatregelen Hbh.

Met hartelijke groet, Ronnie Dekkers, voorzitter ASD.

Leden van de adviesraad zijn: Anne Emans, Mart van de Vorst, Ronnie Dekkers, Theo van Bakel, Peet van Laar, Carina Pastoor.

Secretariaat: www.asdbergeijk.nl